

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 12 marca 2020 r.

Pozycja 100

POSTANOWIENIE z dnia 30 stycznia 2020 r. Sygn. akt Ts 11/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Wojciech Sych – przewodniczący i sprawozdawca
Justyn Piskorski
Julia Przyłębska,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 21 maja 2019 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej Stalwo Sp. z o.o. w likwidacji,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnąć zażalenia.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 18 stycznia 2018 r. Stalwo Spółka z o.o. w likwidacji (dalej: skarżąca), reprezentowana przez radcę prawnego, zakwestionowała zgodność art. 86 § 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459, ze zm.; dalej: k.c.) w związku z art. 2 ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1577) w zakresie, w jakim „dają możliwość uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia woli o objęciu udziałów w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością i oświadczenia o pokryciu objętych udziałów aportem, które to oświadczenia zostały złożone pod wpływem podstępu w czasie gdy wspólnik zbył objęte i pokryte udziały w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością” oraz art. 88 § 2 k.c. w zakresie, w jakim „nie przewiduje terminu na uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem podstępu [liczonego] od daty oświadczenia woli dotkniętego tą wadą” z art. 21 ust. 1 oraz art. 64 ust. 2 w związku z art. 2 oraz art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Postanowieniem z 21 maja 2019 r. Trybunał odmówił nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Na to postanowienie skarżąca, reprezentowana przez tego samego pełnomocnika, pismem z 4 czerwca 2019 r. wniosła zażalenie, domagając się nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p. TK) skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał w składzie trzech sędziów rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p. TK). Na etapie rozpoznawania zażalenia Trybunał bada przede wszystkim, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

2. Zaskarżonym postanowieniem z 21 maja 2019 r. Trybunał, na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p. TK, odmówił nadania skardze dalszego biegu stwierdzając, że nie spełnia ona wymogów określonych w art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK, gdyż istotą zarzutów skargi nie było naruszenie konstytucyjnych wolności lub praw skarżącej przez kwestionowane w skardze normy prawne, lecz przez wadliwe, niezgodne z wartościami konstytucyjnymi, zastosowanie tych norm. Trybunał wyjaśnił bowiem, że gdyby w ostatecznym orzeczeniu sąd zastosował kwestionowane przepisy w taki sposób, w jaki w toku postępowania domagała się tego skarżąca, to nie doszłoby do naruszenia jej konstytucyjnych wolności lub praw. Trybunał wskazał również, że – zdaniem skarżącej – sąd w ostatecznym orzeczeniu: po pierwsze, dokonał wadliwej wykładni kwestionowanych w skardze norm, ponieważ „nie uwzględnił konstytucyjnego prawa ochrony własności” (s. 3 skargi) i po drugie, sąd ten pominął „podawany przez powoda fakt, że przed złożeniem oświadczenia woli (...) powód zbył wszystkie swoje udziały na rzecz swojego syna” (s. 5 i 6 skargi). Ponadto Trybunał podkreślił, że w piśmie z 11 kwietnia 2018 r. w sprawie usunięcia braków formalnych skargi skarżąca sama wyjaśniła, że zastosowany w ostatecznym orzeczeniu sposób wykładni kwestionowanych w skardze norm jest niezgodny ze wskazanymi konstytucyjnymi prawami skarżącej (s. 5 pisma).

3. Odnosząc się do podstaw odmowy, w zażaleniu wniesionym na to postanowienie skarżąca podkreśliła, że „interes indywidualno-konkretny skarżącej spółki zawiera się w interesie ogólnym, co jest konieczne aby wykazać interes prawny we wniesieniu skargi” (s. 2 zażalenia), a przedmiotem skargi nie jest żądanie przeprowadzania wykładni kwestionowanych przepisów, lecz zbadanie ich zgodności z Konstytucją.

4. Biorąc pod uwagę podstawy odmowy wskazane w postanowieniu z 21 maja 2019 r. oraz argumenty przedstawione w zażaleniu wniesionym na to postanowienie, Trybunał stwierdza, że zarzuty podniesione w tym środku zaskarżenia nie podważyły podstaw odmowy nadania skardze dalszego biegu.

Określony w skardze problem konstytucyjno-prawny dotyczył jednostkowej i – zdaniem skarżącej – wadliwej (naruszającej wartości konstytucyjnie chronione) wykładni dokonanej przez sąd wydający ostateczne orzeczenie w sprawie. Ponieważ skarżąca nie kwestionowała treści normatywnej przepisów, uzyskanej w wyniku jednolitej, powszechnej i stałej wykładni sądowej, to za prawidłową należy przyjąć ocenę wyrażoną w zaskarżonym postanowieniu, iż skarga nie spełnia określonego w art. 53 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p. TK wymogu zakwestionowania normy prawnej naruszającej konstytucyjne wolności lub prawa skarżącego

o charakterze ogólnym (norma generalno-abstrakcyjna). Przedmiotem skargi jest bowiem zarzut niekonstytucyjności normy indywidualno-konkretniej (aktu stosowania prawa).

Źródłem naruszenia konstytucyjnych wolności lub praw skarżącej nie były bowiem kwestionowane przepisy lecz wnioski, jakie w toku ich subsumcji ze stanem faktycznym sprawy wyprowadziły orzekające w sprawie sądy, tym bardziej, jeśli pominęły – jak wyjaśnia skarżąca – istotny fakt, że przed złożeniem oświadczenia woli powód zbył wszystkie przysługujące mu udziały na rzecz swojego syna.

Samo niezadowolenie skarżącej z wydanego rozstrzygnięcia w sprawie objętej wniesioną skargą – choć zrozumiałe z jej subiektywnego punktu widzenia – nie może jednak w żadnym razie przemawiać za dopuszczalnością przeprowadzenia kontroli konstytucyjności jednostkowego i – zdaniem skarżącej – wadliwego aktu stosowania prawa z przyczyn szerzej wyjaśnionych w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia.

W tym stanie rzeczy, Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.